

Danuta Bromowicz*
Biblioteka Jagiellońska

**WYSTAWY W BIBLIOTECE JAGIELLOŃSKIEJ
PROMOCJĄ SUKCESÓW INTELEKTUALNYCH STUDENTÓW,
DOKTORANTÓW I PRACOWNIKÓW NAUKOWYCH
UNIwersYTETU JAGIELLOŃSKIEGO**
[EXHIBITIONS IN THE JAGIELLONIAN LIBRARY AS A WAY OF PROMOTING
INTELLECTUAL SUCCESS OF THE STUDENTS, DOCTORAL STUDENTS
AND RESEARCHERS OF THE JAGIELLONIAN UNIVERSITY]

Abstrakt: Działalność informacyjna bibliotek przejawia się m.in. w organizowaniu wystaw. Od 1982 r. w Bibliotece Jagiellońskiej odbyło się przeciętnie dwanaście wystaw rocznie, w których uczestniczyli różnego rodzaju specjaliści – jej użytkownicy. W artykule przypomniano te ekspozycje, które powstały dzięki inicjatywie pracowników naukowych, a także doktorantów i studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego. Unaocznienie wieloletniej działalności naukowej i osób z nią związanych przyczynia się do ich sukcesów naukowych.

BIBLIOTEKA AKADEMICKA – DOKTORANCI – PRACOWNICY NAUKOWI – STUDENCI – WYSTAWY

Abstract: Informative role of libraries manifests also in organizing exhibitions. Since 1982, approximately 12 exhibitions have been organized each year in the Jagiellonian Library, which involved various kinds of professionals – its users. The author reminds exhibitions initiated by the academics, students and doctoral students of the Jagiellonian University. Exposing of their scholarly-oriented activities and scientific output can support their success.

ACADEMIC LIBRARY – DOCTORAL STUDENTS – EXHIBITIONS – RESEARCHERS – STUDENTS

*

* *

Wystawy są ważnym środkiem upowszechniania informacji. Biblioteka Jagiellońska organizuje przeciętnie dwanaście wystaw rocznie. Szerzej na temat ekspozycji w Bibliotece Jagiellońskiej (dalej BJ) można się dowiedzieć z pracy autorstwa Małgorzaty Janik, w której omówiła ona doświadczenia Biblioteki w zakresie systematycznej działalności wystawienniczej, poruszając m.in. takie zagadnienia jak: promocja książki i biblioteki, organizacja i zarządzanie wystawami, działalność wystawiennicza i recepcja wystaw w latach 1982–2002 [Janik 2002]. O działalności wystawienniczej BJ można się też dowiedzieć ze sprawozdań rocznych, zamieszczanych w *Biuletynie Biblioteki Jagiellońskiej*. Oprócz zwięzłej informacji o wystawie (tytuł, miejsce, czas trwania, or-

* Kustosz mgr DANUTA BROMOWICZ, wykładowca w Instytucie Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa UJ, samodzielne stanowisko ds. wystaw w Bibliotece Jagiellońskiej. Autorka m.in. opracowań na temat udziału studentów Instytutu INiB UJ w pracach nad wystawami. Adres elektr.: ujbromow@if.uj.edu.pl

ganizatorzy), widnieją tam nazwiska pomysłodawców wraz z określeniem ich udziału, ale nie omówiono wkładu i wyników ich pracy, które się z tym wiążą.

Wykonawców wystawy nazywa się różnie: komisarz, kustosz, kurator, koordynator. Ich pomocnikami są specjaliści, zarówno w zakresie wiedzy, sztuk plastycznych jak i techniki. Jedni są odpowiedzialni za stronę merytoryczną ekspozycji, inni za wykonawczą, a najczęściej za jedną i drugą. Przedmiotem zainteresowania w tym artykule są: autorzy, współautorzy lub konsultanci mający zasadniczy wpływ na ostateczny kształt opracowywanego tematu.

W latach 1983–2008 Biblioteka Jagiellońska zorganizowała wystawy, które w większości były przygotowane przez jej pracowników. Przygotowała je także we współpracy z innymi uczelniami, instytutami naukowymi, instytucjami, stowarzyszeniami. Dla promocji sukcesów uczelni ważne są te wystawy, których motorem działania byli studenci, doktoranci i pracownicy naukowcy Uniwersytetu Jagiellońskiego – użytkownicy Biblioteki Jagiellońskiej.

Studenci

W przygotowaniu wystaw na terenie BJ najczęściej uczestniczyli studenci Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego (Instytut INiB UJ), w charakterze praktykantów lub realizatorów, w ramach zajęć z „Wystawiennictwa”, prowadzonych przez pisaćą te słowa. Pierwsza taka ekspozycja podjęta przez studentów to „W świecie malarstwa i muzyki M.K. Ćiurlionisa 1875–1911” (1991), w której oprócz książek eksponatami były reprodukcje malarskie litewskiego poety i malarza. Jej inicjatorem był Jan Kaspera – wówczas student IV roku bibliotekoznawstwa UJ. Wystawa została usytuowana w holu głównym starej części BJ i budziła zainteresowanie. W następnym roku podjęto inny temat – „Świat naszych prababek” (1992). Ekspozycja oryginalnych obiektów zgromadzonych na tej wystawie wymagała ochrony i odpowiedniego pomieszczenia. W związku z tym udałam się do prof. Jana Pirożyńskiego, ówczesnego dyrektora BJ, z propozycją urządzenia przez studentów ekspozycji w sali wystawowej. Przygotowana na dłuższą rozmowę, zostałam zaskoczona odpowiedzią Dyrektora mniej więcej tej treści: „A wie pani, te wystawy studenckie są bardzo wdzięczne”. Nie było więc o czym dyskutować. Już wiedziałam, że studenci są mile widziani w Bibliotece i mogą spokojnie pracować. W księdze pamiątkowej napisano m.in.: „Wystawa bardzo interesująca i wykonana z prawdziwym kobiecym wdziękiem”; „Uznanie za pomysł i wykonanie oraz chęć bycia aktywnym w totalnym marażmie”.

W kolejną wystawę „Nowoczesne pojazdy naszych dziadków” (1993) studenci zaangażowali się wciągając do współpracy: Krakowski Klub Automobilowy, Polskie Koleje Państwowe, Krakowski Klub Cyklistów i Motocyklistów „Smok”, Ryszarda Górskiego – przedwojennego zawodnika motocyklowego, a także innych hobbistów.

O udziale studentów w przygotowaniu wystaw organizowanych w BJ w latach 1989–2003 i pożytku w przyszłej pracy zawodowej pisałam w dwóch artykułach [Bromowicz 2004, 2005] i nie chciałabym tego powtarzać.

Najobfitszym pod względem wystawienniczym jest rok obecny. Od 15 do 28 lutego 2008 w holu BJ była czynna nietypowa dla Biblioteki wystawa „Projekty scenariuszy wystaw. Prace semestralne studentów Instytutu INiB UJ w r. akad. 2007/8” jako pokłosie zajęć z „Wystawiennictwa”, które odbywają się w ramach przedmiotu „Biblioteka i użytkownicy w otoczeniu społecznym”. Zaliczenie z tych zajęć uzyskuje się m.in. na podstawie

sporządzenia projektu wystawy. W tym roku oddano 61 prac wykonanych – indywidualnie lub zespołowo, w formie pisemnej lub w programie Power Point – przez studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Większość z nich to gotowe do realizacji scenariusze.

Tematyka prac nie była narzucona. Studenci sami wybrali interesujące ich zagadnienia z dziedziny: literatury – „Rafał Wojacek – życie i twórczość”, „Wielkie adaptacje wielkich dzieł literatury polskiej”, „Cicha poezja światów w głąb ludzkich sphywa dusz”, „Horror jako gatunek w literaturze”, „Komiks w Polsce”, „Kalewala, fińska epepeja narodowa”; historii: „Kraków europejskie miasto prawa magdeburskiego”, „Wyspa łez. Ellis Island (1892 – 1924)”, „Taronowie z Północnej Kolumbii oraz ich spadkobiercy Indianie Kogi”, „Powrót do przeszłości PRL z przymrużeniem oka”, „Monety kolekcjonerskie PRL”, „Historia ruchu feministycznego w Polsce”, „Wrocław wczoraj i dziś”, „Wrocław miasto niedocenione”; sztuki: „Matejko znany i nieznan”, „Zdzisław Beksiński wśród nas...”, „Pracownia ikonopisarska ‘Angeloi’ Sanok”, „Dawne widoki Podgórze (XIII Dzielnica Krakowa na dawnych widokówkach)”, „Zamki województwa małopolskiego w fotografii”, „Beskidzkie wschody i zachody słońca w obiektywie”, „Architektura Bielska-Białej”, „Walt Disney – Bezduszny tyran królem bajek”, „Buntownik bez powodu czyli szybkie życie Jamesa Deana”, „Współczesne kino czeskie”, „Stroje kobiece w XIX wieku”, „XV-lecie tańca irlandzkiego w Polsce”, „Magia tarota – wystawa kart tarota”, „Polska sztuka plakatu”, „Najstynniejsze kradzieże dzieł sztuki”; turystyki: „Polscy podróżnicy czyli w butach i na bosaka”; sportu: „Samochody – powrót do przeszłości”, „Formuła I w sezonie 2007”; bibliotekoznawstwa: „Moja biblioteka”, „Skarby Biblioteki Bonifratrów w Krakowie”, „Nowoczesna architektura biblioteczna” i in.

Aż żal, że te wystawy z różnych przyczyn nie mogą być zrealizowane! Chociaż, kto wie?

„Juliusz Słowacki. W dwusetną rocznicę urodzin poety” – to prawie gotowy scenariusz wystawy. Tym scenariuszem autorki chciały nam zwrócić uwagę na przypadającą w roku 2009 rocznicę urodzin wieszczka, którą powinno się uczcić. Z kolei, „Języki informacyjno-wyszukiwawcze”, to dokumentacja ekspozycji, która towarzyszyła IV Ogólnopolskiej Konferencji Studenckich Kół Naukowych „Od bibliotekarza do infobrokera – teoria i praktyka zawodu” w III Kampusie UJ (listopad 2007).

Inaczej potoczyły się losy dwóch projektów: „Dom z papieru” i „Powojenna prasa kobieca w zbiorach Biblioteki Jagiellońskiej”, zostały one przeznaczone do realizacji. Pierwszą z nich można było oglądać w gmachu BJ od 7 do 19 kwietnia 2008 (przedłużono ją do 8 maja) (studentki: Anna Lorańc, Magdalena Nowaczek, Ewa Szajna), a druga jest w trakcie przygotowania i będzie otwarta w maju br. Pracują nad nią studentki: Katarzyna Bębenek, Natalia Białka, Weronika Dziubarczyk.

Wprawdzie zajęcia z „Wystawiennictwa” zakończyły się w pierwszym semestrze, jednak studentki na propozycję wykonania wystawy w drugim semestrze odpowiedziały z entuzjazmem. Wystawa musiała być dostosowana do możliwości wystawienniczych BJ, w związku z czym, trzeba ją było nieco przekomponować, uległ też zmianie jej tytuł: „Pod dachem z papieru”. Mieściła się ona, według słów Auterek „w strategicznym miejscu dla przepływu mas studentów, czyli w holu BJ”. Można o niej przeczytać w tegorocznym majowym numerze miesięcznika *Alma Mater* wydawanym przez Uniwersytet Jagielloński. Autorki zaprosiły na nią gości, podając równocześnie informację o niej w formie ulotki, o następującej treści: „Inspiracją dla wystawy jest powieść Carlosa Marii Domingueza *Dom z papieru*, opowiadająca historię bibliofilów, czy może raczej książkowych szaleńców, którzy z miłości do książek gotowi są nawet do zamieszkania pod dachem z papieru. Wystawa prezentuje nie tylko sam *Dom z papieru*, ale również książki będące tematem i jednocześnie drugoplanowym boha-

terem tej pasjonującej opowieści oraz, ku refleksji Gości, zaczerpnięte z nich cytaty. Ponadto wystawa zapoznaje z szalonymi pomysłami na różne rozwiązania dotyczące nie tylko czytania książek, ale także ich gromadzenia, tworzenia specjalnych systemów układu książek na półkach, zasad selekcji czy korzystania z księgozbioru”.

Trzeba przyznać, że wystawa ta została przyjęta przychylnie zarówno przez Dyрекcję Biblioteki Jagiellońskiej, jak i zwiedzających. Studentki niezwykle starannie, z wielkim zaangażowaniem wykonały tę wystawę. Zaprosiły na nią: wykładowców, znajomych i nieznajomych, a potem kiedy wieść o wystawie rozniosła się, otrzymały propozycję napisania informacji o wystawie do czasopisma, wypowiedzi w radiu studenckim, umieszczenia wiadomości w internecie. Zainteresowanie wystawą znalazło też odzwierciedlenie w księdze gości: „więcej takich pomysłów na wystawy”; „obejrzałem i przeczytałem cytaty wybrane wybornie, obejrzałem książki, okładki stron zaproponowane przez autorki i z pełną podziwu uwagą czytałem niektóre fragmenty”; „wystawa wspaniała, gratuluję pomysłowi organizatorom”; „Inspirujące! Naprawdę inspirujące!”.

Swoje uczestnictwo w tym przedsięwzięciu autorki określiły w ten sposób: „Organizacja wystawy była dla nas całkiem nowym doświadczeniem. Okazało się, że pozornie łatwe przedsięwzięcie, w rzeczywistości jest skomplikowane, wymaga dużego nakładu czasu i energii. Realizacja projektu wystawy pomogła nam zrozumieć, że ekspozycja to nie tylko ekspozyty, ale przejrzystość informacji, układ gablot sprzyjający zwiedzaniu, dekoracje oraz zadbanie o promocję, co za tym idzie szeroką publiczność”.

Realizowane przez studentów wystawy za każdym razem były zauważane, przyciągając uwagę odbiorców, którzy przychylnie się do nich ustosunkowali. Studentki miały możliwość połączenia teorii z praktyką i przekonania się, że przygotowanie ekspozycji wymaga zarówno wysiłku intelektualnego jak i fizycznego, ale też daje ono satysfakcję.

Doktoranci

Pierwszą doktorantką, która wyraziła chęć wykonania wystawy była Mariola Szydłowska – doktorantka Instytutu Filologii Polskiej – Teatrolologii. Nadała jej tytuł: „W 150-lecie otwarcia Teatru Skarbkowskiego we Lwowie” (1992), towarzyszyła sesji naukowej. Doktorantka z wielką pieczołowitością wyszukiwała trudny do zdobycia materiał i widać było, że wynikami poszukiwania jest zafascynowana.

W przygotowaniu wystaw uczestniczyli także doktoranci Instytutu Historii UJ. Przykładami służą tu: „Hau-sańczycy i ich sąsiedzi. Kultura ludów Afryki Zachodniej” (1996), której autorem był Maciej Kuś oraz „Na końcu świata. Emigracja z Polski do Nowej Zelandii” (2007), zorganizowana przez Dariusza Zdziecha.

Obydwaj doktoranci byli doskonale przygotowani pod względem merytorycznym i wykazali doskonałą orientację w swoim temacie. Poruszali się swobodnie w realizacji swoich pomysłów. Spędzili w tych krajach trochę czasu, rezultatem ich pobytów były ich prace magisterskie. Obydwe wystawy cieszyły się powodzeniem.

Maciej Kuś przebywając wraz ze swoim ojcem przez rok w Afryce nie zmarnował tego czasu. Interesował się językiem i kulturą żyjących tam ludów, przywiózł stamtąd do Polski przedmioty sztuki afrykańskiej, które upiększyły wystawę. Jego pomysłem było też nawiązanie kontaktu i włączenie do wystawy kolekcji prof. Bronisława Oyrzanowskiego, wykładowcy w Zakładzie Ekonomii Stosowanej UJ, który w latach 1960–1966 pełnił funkcję kierownika Wydziału Planowania i Programowania Komisji Ekonomicznej ONZ dla Afryki. Odgłos autentycznych afrykańskich bębnow towarzyszył otwarciu wystawy. Maciej Kuś potrafił zrobić prawdziwą ucztę duchową. Pamiątką po wystawie jest wydany przez niego katalog.

Nieco inaczej przebiegało wykonanie ekspozycji przez Dariusza Zdziecha, który podjął się scalenia i załatwienia wszelkich spraw organizacyjnych nadesłanych z Nowej Zelandii dwóch wystaw, które przygotowało Otago Settlers Museum w Dunedin oraz Polish Heritage Trust Museum w Auckland, a w ich dotarciu do Polski pośredniczyła Ambasada Nowej Zelandii w Warszawie. Wystawę tę trzeba było przysposobić do celów wystawienniczych Biblioteki Jagiellońskiej, w czym czynny udział wzięli również członkowie Sekcji Historii Australii i Oceanii Koła Naukowego Historyków Studentów UJ. Jego praca magisterska dotyczyła tego samego zagadnienia i została wydana w formie książkowej [Zdziech 2007]. Doktorant w szybkim tempie opracował katalog [Zdziech 2007], ułożył wystawę, a podczas jej trwania spędził wiele godzin w sali wystawowej, aby informować i odpowiadać na pytania zwiedzających, dzięki temu spotkał wiele osób, zainteresowanych tą tematyką i nawiązywał z nimi kontakty.

Doktorant na moje pytanie czy odniósł sukces w związku z przygotowaniem tej wystawy odpowiedział: „mogłem dalej rozwijać swoje zainteresowania w kierunku poszerzenia wiedzy na temat regionu Australii i Oceanii; dzięki tej wystawie spotkałem wielu ludzi, którzy interesują się tą tematyką; mogłem pokazać ludziom w Polsce, że Polonia w Nowej Zelandii istnieje i to spora Polonia jak na koniec (początek) świata; odczułem wdzięczność ludzi za to, że ktoś im pokazał ten świat i historię rodaków, o której nie mieli pojęcia; kilka osób w Polsce i Krakowie dowiedziało się, że jest tu ktoś, kto zajmuje się naukowo tym tematem; zaznałem wdzięczności ludzi z Polonii za to, że ich historia nie została zapomniana”.

W tej chwili Dariusz Zdziech przebywa w Nowej Zelandii i zbiera materiały do swojej pracy doktorskiej dotyczącej Polaków, którzy przybyli tam po drugiej wojnie światowej. Po powrocie do Polski chciałby założyć stowarzyszenie naukowe Australii i Oceanii z pierwszą w Polsce biblioteką gromadzącą materiały na ten temat. W tym celu wraz z żoną zakupili już i wysłali do Polski osiemdziesiąt kilogramów książek, a dalsze siedemdziesiąt czeka na transport i jakieś lokum w Polsce.

Pracownicy naukowci

Jeszcze inaczej układa się współpraca z poszczególnymi instytutami UJ i ich pracownikami naukowymi. Są wspaniałymi konsultantami pod względem merytorycznym i nigdy tej pomocy nie odmawiają, autorami scenariuszy i katalogów. Przykładem znakomitego specjalisty był doc. dr hab. Jan Ciopiński z Instytutu Filologii Orientalnej UJ, wspaniałą konsultant przy wystawie „Miniatury i rękopisy islamskie w zbiorach BJ” (1983), a także Jan Leszczyński, prof. filozofii UJ, zarazem przyjaciel S.I. Witkiewicza, którego użyczone eksponaty, komentarze i anegdoty z nimi związane, przyczyniły się do wytworzenia niezapomnianej atmosfery wystawy „Witkacy w zbiorach krakowskich” (1986).

Pracownicy naukowci naszego Uniwersytetu co jakiś czas zgłaszają się do BJ z prośbą o przygotowanie okolicznościowej wystawy, a to z okazji planowanego kongresu, konferencji, sympozjum, sesji naukowej, przypadającej rocznicy, wzbogacając tym samym program wydarzeń naukowych. Można tu przywołać wystawy takie jak: „Wiktor Jakubowski. W dziesiątą rocznicę śmierci” (1983), „Profesor Marii Dłuskiej w 85-lecie urodzin, 70-lecie twórczości literackiej, 55-lecie pracy naukowej” (1985), „70-lecie urodzin prof. dra Franciszka Sławskiego” (1986), „W stulecie urodzin prof. dra Władysława Szafera (1886–1970)” (1986), „Prof. dr Alfred Zaręba (10 XI 1921–19 II 1988)” (1988), „W 70-lecie urodzin profesor Marii Bobrownickiej” (1990), „Prof. dr hab. Andrzej Brożek (1933–1994)” (1994).

Instytuty UJ chętnie dzielą się wiadomościami na temat ich nowych nabytków, proponując BJ wystawy darów np.: „Francuskie książki ofiarowane UJ” (1986), „Książki emigracji rosyjskiej i Rosji współczesnej. Dar Wydawnictwa YMCA-PRESS z Paryża i Russkij Put’ z Moskwy” (2002), „Najnowsze książki rosyjskie podarowane Instytutowi Rosji i Europy Wschodniej przez Bibliotekę fond Russkij Put’” (2008). Prezentowany jest też dorobek naukowy Instytutów np.: „Osiągnięcia UJ w 40-leciu PRL” (1984), „Wydawnictwa UJ (Prace habilitacyjne pracowników naukowych UJ)”, „Wydawnictwa UJ (Językoznawstwo)” (1985), „Wydawnictwa UJ (Prace prawnicze)” (1985), „Książki slawistyczne 1993–1998” (1998); „35-lecie krakowskiej slawistyki” (2004), „Dawne i nowe publikacje z zakresu studiów kurdyjskich (wybór)” (2004), „Jubileusz 600-lecia odnowienia Akademii Krakowskiej. Publikacje naukowe” (2004).

Ale są też wystawy tematyczne, monograficzne, wymagające do ich przygotowania więcej czasu i umiejętności jak: „Tradycje druku cerkiewnosłowiańskiego na ziemiach Rzeczypospolitej” (1990) – wystawa z okazji międzynarodowej sesji naukowej, zainicjowana przez Instytut Filologii Słowiańskiej; „Stefan Szuman 1889–1972 i jego badania nad rozwojem języka i myślenia” (1993) – wystawa towarzysząca sesji naukowej zorganizowana przez Instytut Psychologii UJ; „Judaika w zbiorach BJ” (1995) – zorganizowana przez Instytut Historii Żydów UJ; „Henryk Wereszycki – historyk niewoli polskiej” (1998) – z okazji międzynarodowej sesji naukowej; „Wystawa książki niekonwencjonalnej – Booksday” (1999) – zorganizowana przez Instytut Filologii Angielskiej z okazji ‘Bloomsday’ 99; „Pięćsetlecie odkrycia Brazylii” (2000) – zorganizowana przez Instytut Filologii Romańskiej UJ.

W przygotowaniu dwóch wystaw uczestniczyły: Greta Lemanaitė – lektorka języka litewskiego – „Lituanica w zbiorach Biblioteki Jagiellońskiej” (1993) i Zhao Yuling – lektorka języka chińskiego – „Piśmiennictwo Kraju Środka” (1994). Bez ich uczestnictwa wystawy te nie mogłyby być zrealizowane.

Wspaniale układała się współpraca z twórcami wystaw: „Tradycje piśmiennictwa perskiego” (1993) – dr Barbarą Mękarską, która tą wystawą potrafiła zainteresować nie tylko innych pracowników naukowych, studentów, ale i Ambasadę Iranu w Warszawie oraz „Historia ilustracji botanicznej” (1995) – przygotowana przez dra hab. Andrzeja Jankuna z Zakładu Botaniki UJ, który swoimi niezwykle interesującymi komentarzami wprowadził nas w niezapomniany świat roślin utrwalony w rysunkach.

Oddzielną uwagę należy poświęcić trzem wystawom przygotowanym przez Grzegorza M. Kowalskiego z Instytutu Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ. Pierwsza z nich: „Wychodźstwo z Galicji. Kraków centrum organizacji ruchu emigracyjnego na przełomie XIX i XX” wieku (2004) – jest wynikiem pracy doktorskiej Grzegorza M. Kowalskiego [Kowalski 2003], pracownika Katedry Konstytucjonalizmu i Ustrojów Państwowych UJ. W księdze wystawowej czytamy: „Tylko prawdziwy znawca problematyki emigracyjnej mógł przygotować taką wystawę; Pomysł ciekawy, eksponaty imponujące, wielki wkład pracy w tak pożyteczne dzieło”; „Wspaniała wystawa o zjawisku, o którym każdy słyszał, lecz nie każdy wiedział i dopiero to spotkanie pozwoliło spojrzeć uważniej na ten aspekt wychodźstwa”. Następną ekspozycją – „Bartłomiej Groicki prawnik polskiego odrodzenia. Wystawa w 400-rocznicę śmierci” (2005) – nawiązuje do dzieła Groickiego – zwanego ojcem prawa polskiego. O niej w księdze gości napisano: „Wystawa jest znakomita. Gratuluję zwłaszcza dr G. Kowalskiemu wiedzy i talentu, łączenia znajomości prawa i umiłowania historii”; „Wrz z grupą ćwiczeniową jesteśmy pod wrażeniem profesjonalizmu w przygotowaniu tej wystawy oraz treści zaprezentowanych, a pochodzących z tak pięknego okresu w dziejach historii prawa w Polsce”. Wreszcie „Parlamentaryzm dawnej Polski” (2005) – inspiracją do powstania tej wystawy stały się obrady odbywającej się w tym samym czasie

w Krakowie i Radomiu 56. Konferencji Międzynarodowej Komisji Historii Instytucji Reprezentatywnych i Parlamentarnych. W księdze wystawowej widnieją m.in. wpisy: „Wystawa bardzo interesująca i bardzo dobrze opracowana, przypomina historię Polski. Duże wrażenie robi oglądanie dokumentów Polski, szczególnie Konstytucji 3-go Maja, również autentycznych pieczęci. Można przypomnieć sobie całą historyczną drogę polskiego parlamentaryzmu z refleksjami aż do dnia dzisiejszego. Dziękuję organizatorom tej wystawy szczególnie Panu Komisarzowi Grzegorzowi M. Kowalskiemu...”. Ale w księdze znajdujemy i taki wpis: „Organizacja takiej wystawy wymaga bardzo wiele wysiłku. Wiem coś o tym”. Jak widać, goście wystawy zauważyli, że osiągnięcie sukcesu poprzedza mozolny trud.

Praca przy opracowaniu wystawy to „ostra czarna robota” (wg. słów D. Zdziecha) wymagająca wiele czasu, nie odnosi się korzyści materialnych, ale odnosi się, co najważniejsze – intelektualne.

Wystawy z jednej strony unaocniają wyniki długoletnich działań na polu naukowym, które chce się przedstawić szerszej publiczności. Jest to praca koncepcyjna kreująca poszczególne zagadnienia wielu dziedzin nauki, aby przyjęta koncepcja wystawy i jej aranżacja pobudzały zainteresowanie zwiedzających i przyciągały ich uwagę.

Biblioteka Jagiellońska nie posiada funduszy na organizowanie wystaw i ta czynność nie należy do jej statutowej działalności, sama też musi szukać sponsorów. Zwykle część kosztów ponosi jej inicjator i wtedy się zastanawia, czy było warto? Odpowiedź zawsze jest twierdząca.

Wnioski

Gdzie zatem zawiera się sukces studentów, doktorantów i pracowników naukowych UJ jako kreatorów wystaw? Upatrywałabym go w:

- możliwości powiązania teorii z praktyką,
- rozwijaniu i pogłębianiu zainteresowań,
- pobudzaniu sfery wyobraźni,
- umożliwieniu pokazania wyników pracy naukowej,
- wydaniu drukiem katalogu (przewodnika, informatora) związanego z tematyką wystawy,
- dotarciu do wielu odbiorców tematu,
- nagłośnieniu wystawy,
- odnajdywaniu specjalistów danej dziedziny,
- zawieraniu i poszerzeniu kontaktów naukowych oraz wymianie doświadczeń,
- ukazaniu wyników swoich doświadczeń i dokonań w innej formie niż druki,
- wdzięczności osób, które po obejrzeniu wystawy wzbogaciły swoją wiedzę na dany temat,
- własnej satysfakcji z wykonanej pracy i odbioru jej wyników.

Wystawy organizowane w Bibliotece Jagiellońskiej są naukowym osiągnięciem nie tylko pracowników naukowych UJ, doktorantów i studentów, ale także Biblioteki Jagiellońskiej. Z jednej strony bowiem Biblioteka Jagiellońska poprzez swoje wystawy staje się płaszczyzną do sukcesu swoich użytkowników, a z drugiej – odzuwa swoją użyteczność i odnosi sukces poprzez autorskie ekspozycje specjalistów różnych dziedzin nauki i wkład ich myśli naukowej w kreację wystaw.

Wykorzystane źródła i opracowania

Księga gości wystaw Biblioteki Jagiellońskiej za lata 1983–2008.

Bromowicz, D. (2004). Książka niekonwencjonalna: wystawa posterów studentów Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego. [W:] Kocójowa, M., red. (2004). Public Relations. Biblioteki, wydawnictwa, informacja naukowa, uczelnie, Kraków: Wydaw. UJ, s. 183–190.

Bromowicz, D. (2005). Postery wykonane przez studentów Instytutu INiB UJ w latach 1996–2003 (wybór). [W:] Kocójowa, M., red. (2005). Profesjonalna informacja w Internecie. Kraków: Wydaw. UJ, s. 236–238.

Bromowicz, D. (2004). Udział studentów Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego przy organizacji wystaw w Bibliotece Jagiellońskiej w latach 1989–2003. [W:] Kocójowa, M., red. (2004). Przestrzeń informacji i komunikacji społecznej. Kraków: Wydaw. UJ, s. 269–273.

Janik, M. (2002). Promocja książki i biblioteki przez wystawiennictwo na przykładzie działalności wystawienniczej BJ. Praca magisterska pod kierunkiem dr hab. Marii Kocójowej. Kraków: Instytut INiB UJ, 388 s.

Kowalski, G. M. (2003). Przepływ emigracyjny w Galicji 1897–1918. Z badań nad dziejami polskiego wychodźstwa. Kraków: Wydaw. UJ, 258 s.

Lorańc, A.; M. Nowaczek; E. Szajna (2008). Pod dachem z papieru. *Alma Mater* nr 103 s. 90–91.

Zdziech, D. (2007). Pahiatua: „Mała Polska” małych Polaków. Kraków: Tow. Nauk. „Societatis Vistulana”, 279 s.

